Årsplan 9. klasse – dansk – 2026/27

Tidspunkt	Emne	Materiale	Mål
August	Romantikken Maren Splids	Fra Ribe Kunstmuseum: • Ribe Kunstmuseum gør dig klogere på kunsten i romantikken Fra mitCFU • En bid af historien – Romantikken 1800 – 1848 • Liv i renæssancen: Maren Splids – De satans kvinder	**LÆSNING** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer
September	Lejrskole Kortfilm	• 100 meter • Natsværmer • Under bæltestedet • Helium	**KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **FREMSTILLING** Eleven kan udtrykke sig klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situationer **SSF** Eleven kan vurdere følelsesmæssige dilemmaer i relationer Eleven kan diskutere, hvordan overgreb på børn og unge kan forebygges
Oktober	Reklamer: Faste og levende	• Kompendium: Hvad er en reklame? • Dansk.gyldendal	**FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster

	Efterårsferie	• Arla Harmonie: Gør en forskel, 2013 • Call Me: Tal ordentligt, 2012 • Det kongelige teater: Stjerne er det, der lyser i mørket, 2010 • Midttrafik: Bussen, 2012 • Mit TDC (L.O.C.), 2012 • Oddset, 2010 • Diesel: Global warming • Campari, Fairytales, Askepot 2008 • Lysmesteren, De tre vise mænd, 2009 • Kildemoes: Cykelstiens helte, 2012	**KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **FREMSTILLING** Eleven kan udtrykke sig klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situationer **SSF** Eleven kan vurdere følelsesmæssige dilemmaer i relationer Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv Eleven kan diskutere ulighed i sundhed i et samfundsmæssigt perspektiv
November	Værklæsning Ondskab	• Minusmand af Conrad Fields • Beast • Blot en drengestreg af Villy Søresen • Helle Hinge: Ondskab	**LÆSNING** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **SSF** Eleven har viden om følelser og relationers betydning for sundhed, trivsel og seksualitet Eleven har viden om vold og overgreb af fysisk, psykisk og seksuel karakter

December	Sagprosa	• Christian Rundager m.fl.: De lå døde på strandene fra BT, lørdag den 23. juli 2011 • Poul Høi: Og hele månen blev som blod fra Berlingske Tidende, onsdag den 12. september 2001 • Kristine Barenholdt Brunn: Bilulykke brækkede Martins nakke fra Politiken mandag den 11. oktober 2011	**LÆSNING** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **FREMSTILLING** Eleven kan udtrykke sig klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situationer **FL** Eleven har viden om og kan vurdere mulige konsekvenser ved adfærd i trafikken
Januar	Yahya Hassan	• Værklæsning/digtsamling: Yahya Hassan • Dokumentar: Yahya – den fødte digter fra DR2, 2021 • Portrætartikel: Der mangler en historie om Yahya Hassan. Den handler om forsoning fra Information den 13. juni 2020	**LÆSNING** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **SSF** Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv Eleven kan diskutere ulighed i sundhed i samfundsmæssigt perspektiv

			Eleven har viden om faktorer der skaber ulighed i sundhed Eleven har viden om vold og overgreb af fysisk, psykisk og seksuel karakter Eleven har viden om følelser og relationers betydning for sundhed, trivsel og seksualitet
Februar	Webdok	• Dansk.gyldendal • Webdoks vælges sammen med elever	**LÆSNING** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst **FORTOLKNING** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster **KOMMUNIKATION** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer **SSF** Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv Eleven kan diskutere ulighed i sundhed i samfundsmæssigt perspektiv
Marts	Påskeferie		
April	Repetition Forberedelse til skriftlige prøver		
Maj	Afgangsprøve Forberedelse til mundtlige prøver		
Juni	Afgangsprøve		

I danskundervisningen arbejder vi med

- dansk.gyldendal.dk
- skriftligfremstilling.gyldendal.dk
- danskidybden.gyldendal.dk
- infomedia.com
- grammatip.com
- Stavevejen 7
- Romaner, noveller og andet undervisningsmateriale fra CFU

Fag : *Engelsk*

Klasse : *9. klasse*

Årgang : *2026/2027*

Relevante bøger/materialer : *Gyldendal 9. (online), PITSTOP Reading Book and Task Book, Grammatip (engelsk)*

Øvrigt materiale: *Film og tekster. Der suppleres med diverse tekster og film afhængig af behov, niveau og interesser i klassen.*

Andet*: Ture, ekskursioner.*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året.

Forløb	Lektioner	Kompetenceområde og mål	Goals	Bemaerkninger
Civil War to Civil Rights	24-26	**Mundtlig kommunikation - Lytning - Fase 2:** ● Eleven kan forstå hovedindholdet af autentiske tekster om samfundsrelaterede emner. ● Eleven har viden om	After working with this topic, pupils should have a knowledge of African American history in the USA from the time of slavery to the election of the first black President and an awareness of the factors that have influenced the presence of discrimination and the struggle against it in American society. **1.** Pupils should be able to understand both	**Civil War to Civil Rights:** - Historical Background - The American Civil War - Reconstruction - The Civil Rights Movement

		kombination af teknikker til lytning. **Skriftlig kommunikation - Skrivning - Fase 2:** • Eleven kan udtrykke sig skriftligt afpasset hensigt, modtager og situation i længere sammenhængende tekster. • Eleven har viden om kriterier til valg af sprog og indhold. **Skriftlig kommunikation - Sproglæringsstrategier - Fase 2:** • Eleven kan anvende modeltekster i arbejdet med egne tekster. • Eleven har viden om modeltekster.	the gist of and specific information in texts on the subject of African American history. **2.** Pupils should be able to express their knowledge, ideas and opinions concerning aspects of African American history and take part in discussions on the theme. **3.** Pupils should be able to understand and make active use of a relevant vocabulary within the theme of African American history. **4.** Pupils should have a knowledge of the way that racial discrimination can affect people and societies and be able to relate this knowledge to their own life and experiences in Denmark.	- Barack Obama **Spot On:** - **Black Lives Matter** **Supplerende materiale:** - *This is America* af Childish Gambino samt tekster og mulig analyse - *Influential Black American Leaders* (nsls.org) - greatblackheroes.com – hjemmeside - FILM- The green book
EFTERÅRSFERIE				
Youth Cultures past and present	**21-23**	**Mundtlig kommunikation - Lytning - Fase 1:** • Eleven kan forstå varianter af engelsk fra forskellige autentiske situationer. • Eleven har viden om regionale	After working with this topic, pupils should have a general understanding of how youth cultures have changed over the last 50 years as well as an awareness of factors that have influenced youth cultures in different ways.	**Youth Cultures Past and Present:**

		og sociale varianter af engelsk. **Mundtlig kommunikation - Sprogligt fokus - Fase 1:** ● Eleven kan anvende mindre hyppige ord og kollokationer. ● Eleven har viden om idiomatisk sprogbrug. **Skriftlig kommunikation - Skrivning - Fase 2:** ● Eleven kan udtrykke sig skriftligt afpasset hensigt, modtager og situation i længere sammenhængende tekster. ● Eleven har viden om kriterier til valg af sprog og indhold.	**1.** Pupils should be able to define what youth culture is and give examples of different youth cultures. **2.** Pupils should be able to understand and use relevant vocabulary when talking about youth cultures. **3.** Pupils should know what the generation gap is and be able to relate this to their own lives and society around you. **4.** Pupils should be able to participate in a discussion about youth cultures and express their own thoughts and opinions about different youth cultures and how youth cultures affect their own life as well as society.	- Culture and Counterculture - The Generation Gap - The 60s and 70s - The 80s and 90s - The 2000s and Today **Supplerende materiale:** Film med relevant tema og musik: - *West Side Story* (Wise, 1961) - *Hair* (Forman, 1979) - *The Breakfast Club* (Hughes, 1985) - *Boyz n the Hood* (Singleton, 1991) - *8 Mile* (Hanson, 2002) – eller – - *High School Musical* (Ortega, 2006)
Exam Prep (1)	**2**		Se på hvordan et *outline*-emne vælges, researches og skrives. Brainstorm over	**The Final Exams:**

			emner og ideer.	- Outline – a Guide - Outline – an Example - Ministeries prøvevejledning for 9. klasse - Gyldendals webprøver til engelsk
JULEFERIE				
Southern Africa	**21-23**	**Mundtlig kommunikation - Lytning - Fase 2:** ● Eleven kan forstå hovedindholdet af autentiske tekster om samfundsrelaterede emner. ● Eleven har viden om kombination af teknikker til lytning. **Skriftlig kommunikation - Sprogligt fokus - Fase 2:** ● Eleven kan skrive med rimelig sproglig præcision. ● Eleven har viden om funktionel grammatik. **Kultur og samfund - Engelsk som adgang til verden - Fase 1:**	***After working with this topic, pupils should have a knowledge of the recent history of Southern Africa, especially of the countries of South Africa and Zimbabwe, and an understanding of how the interactions between native populations and European colonisers have shaped the modern societies that have now emerged in these countries.*** **1.** Pupils should be able to understand both the gist of and specific information in texts on the subject of Southern African history and modern society in South Africa and Zimbabwe. **2.** Pupils should be able to express their knowledge, ideas and opinions concerning aspects of Southern Africa's history,	South Africa- Apartheid and beyond Zimbabwe- the Firm Hand of Robert Mugabe What will the future hold for Southern Africa **Supplerende materialer** ● *Invictus* (film)

		• Eleven kan forklare enkle forskelle på sproglige varianter i det engelske sprog. • Eleven har viden om varianter af engelsk på verdensplan.	development and current situation, and take part in discussions on the theme. **3.** Pupils should be able to understand and make active use of a relevant vocabulary within the theme of Southern Africa's history and development. **4.** Pupils should have a knowledge of the way that historical events can influence the development of a country and the relationship between its citizens. Pupils should also be able to relate this knowledge to their own life and experiences in Denmark.	
Focus on discussion	**2-3**	**Mundtlig kommunikation:** • Samtale – Fase 2 • Kommunikationsstrategier – Fase 1	**Language Strategies:** - Speaking: A Discussion	**Supplerende materiale:** - *Topics for Class Discussions* (pdf) - *Nine Ways to a Good Discussion* - *Five Ways to Have Class Discussions*
VINTERFERIE				

South Africa (continued)	**8-10**			
Working with Nouns (2)	**3**	**Skriftlig kommunikation - Sprogligt fokus - Fase 2:** ● Eleven kan skrive med rimelig sproglig præcision. ● Eleven har viden om funktionel grammatik. **Kultur og samfund - Tekst og medier - Fase 2:** ● Eleven kan vurdere engelsksprogede tekster i forhold til genre og sprogbrug. ● Eleven har viden om kriterier til vurdering af tekster.	Eleverne kommer til at arbejde med de vigtigste engelske grammatikregler, så de får tjek på, hvordan man bruger substantiver korrekt. I grammatikforløbet Nouns - level 2 skal eleverne arbejde med et Facebook opslag, direct messages og et open question opslag. De kommer også til at læse om The British Empire Today, og hvad det er.	**Supplerende materiale:** - Engelsk Basisgrammatik B (Gyldendal, 2008) - *Grammar Matters* Engelsk 3 og 4 (Gyldendal, 2011 og 2002) - *Get Your Grammar* (Gyldendal, 2020) - Artikel fra OUP: *How social media is changing language*
Exam Prep (2)	**2-3**		- Godkendelse af elev-emner. - *Outline*-skrivning og vejledning. - Eleverne skal medbringe egne *outline* kilder og opgivelser. - Repeter forventninger og officielle retningslinjer ift. *outline*.	**The Final Exams:** - Outline – a Guide - Outline – an Example - Outline – a Template - Ministeries

				prøvevejledning for 9. klasse **Language Strategies:** - Writing: The Writing Process
PÅSKEFERIE				
Spot på- South Africa	**6**	**Kultur og samfund - Engelsk som adgang til verden - Fase 1:** ● Eleven kan forklare enkle forskelle på sproglige varianter i det engelske sprog. ● Eleven har viden om varianter af engelsk på verdensplan. **Mundtlig kommunikation - Lytning - Fase 2:** ● Eleven kan forstå hovedindholdet af autentiske tekster om samfundsrelaterede emner. ● Eleven har viden om kombination af teknikker til lytning.	This mini module will give specific insights into South Africa and various elements of its culture, which includes: ● Food ● Famous Places ● Industries ● Sports ● Nature ● The 3 capital cities This module is designed to give more information to students about the country of South Africa, and gives details which can be taken and talked about in the exam as a reference to "English-speaking culture".	
Exam Prep (3)	**2-3**		- *Outline*-vejledninger - Gennemgang og fælles overvejelser om	**The Final Exams:** - Outline – a Guide

			mulige fælles pensumtekster. - Spørgetimer - Gennemgå evt. den skriftlige prøve.	- Outline – a Template (- The Written Exam) - Ministeries prøvevejledning for 9. klasse - Gyldendals webprøver til engelsk **Dictionaries:** - Repeter til den skriftlige prøve
SKRIFTLIGE PRØVER				
Exam Prep (4)	**2-3**		Flexperiode afhængig af prøver: - Evt. sidste *outline*-vejledninger - Detaljeret gennemgang af fælles pensum - Spørgetimer - Gode råd til den mundtlige prøve	**The Final Exams:** - Good Advice for the Oral Exam - Ministeries prøvevejledning for 9. klasse **Language Strategies:** - Speaking: Presenting
MUNDTLIGE PRØVER				

JINNAH INTERNATIONAL SCHOOL. TYSK. LÆRER ANNETTE MEINS **Klasse: 9.** **Skoleår: 2026/27**

MATERIALE: GYLDENDAL FAGPORTAL TYSK 9. klasse.

Ret til ændringer forbeholdes.

Uge	Lektioner	Forløb	Kompetenceområde	MÅL	Materialer Gyldendal TYSK
33	3	**Geschickte**	**Kultur og samfund**	-Eleverne får indblik i Hitlerjugend og die Diktatur der Nationalsozialisren. -Eleverne får indbik i Adolf Hitler.	Landeskunde: Deutschland Geschichte Hitlerjugen. (0,6 ns.)
34 35 36 37	12	**Die DDR** **LEJRSKOLE**	**Mundtlig kommunikation** **Lytning** **Kultur og samfund** **Kulturforståelse** **Skriftlig Kommunikation** **Læsning , skrivning**	• Eleverne kan forstå vigtige informationer og detaljer, når de gennem førlytningsopgaver er blevet bekendt med emnet. • Eleverne kan beskrive årsager til den tyske deling og genforening. • Eleverne kan beskrive leveforholdene i DDR.	Themen: DDR 1. Hier geht's los. (0,7 ns.) 2. Zwei deutsche Staaten (2, ns) 3. Wie war das Leben (2,4 ns.) 4. Politische Erziehung (1,1 ns.)

Uge	Lektioner	Forløb	Kompetenceområde	MÅL	Materialer Gyldendal tysk
38 39	6	**CFU-film:** **Die Weiße Rose**.	**Mundtlig kommunikation** Lytning, samtale **Skriftlig kommunikation:** Tekster, læsning **Kultur og samfund** Kulturforståelse	-Eleverne får kendskab til: • Modstanden mod nazisterne 1942-43 • Modstandsgruppen under 2. verdenskrig • Henrettelse	**CFU FILM** Die weiße Rose
40	3	***SSF***	**Mundtlig kommunikation** **Lytning og samtaler**.	-Personlige grænser, relationer, seksuelle rettigheder, samt normer.	CFU-film: Stück für stück
41	3	***Emneuge***			Udarbejder lærerne i uge 38-39.
42	**EFTERÅRSFERIE**				
43 44 45 46 47	15	**Die DDR**	**Mundtlig kommunikation** **Lytning** **Kultur og samfund** **Kulturforståelse** **Skriftlig Kommunikation** **Læsning , skrivning** **Præsentation**	• Eleverne kan forstå vigtige informationer og detaljer, når de gennem førlytningsopgaver er blevet bekendt med emnet. • Eleverne kan beskrive årsager til den tyske deling og genforening. • Eleverne kan beskrive leveforholdene i DDR. • Der skrives en disposition.	**Themen**: **DDR** 5. Die Stasi (1,2ns.) 6. Mike und die Stasi (0,1 ns.) 7. Flucht-Fakten. (1,0 ns.) 8. Mikes Fluchtversuch (0,2 ns.) 10. Als die Mauer fiel. (3,0 ns.) 11. Endlich frei (1,0 ns.)

Uge	Lektioner.	Forløb	Kompetenceområde	Mål	Materialer Gyldendal tysk
48 49 50 51 52 53 2 3 4 5 6	12 12	**Österreich AT** **Juleferie** **Juleferie** **Terminsprøve** ***Österreich AT***	**Mundtlig kommunikation** **Lytning** **Kultur og samfund** **Kulturforståelse** **Skriftlig Kommunikation** **Læsning , skrivning** **Præsentation**	Eleverne får indblik i kendte personer. Eleverne kan beskrive ret til valg fra 16 år. Eleverne kan præsentere et valgfrit emne med støtte i en visuel præsentation. Eleverne har en viden om traditioner. Eleverne kan fortælle om musik, natur, Europas næstlængste flod Die Donau, julemarked. Eleverne får viden om hovedstaden. Fortsætter med Österreich. Der skrives en disposition.	**Landeskunde** **Österreich AT** **Land und Leute** **Mediathek** **Themen Musikrichtungen** **Geschichte** **Natur und Geografie** **Städte** **Kultur** Land und Leute. (1,0 ns.) Wählen mit 16. (0,6 ns) Bekannte Personen. (2,4 ns.) Klassische Musik und Schlager. (1,3 ns.) Kaiserin SISI. (0,5 ns.) Die Donau und Österreich. (0,9 ns.) Hauptstadt Wien. (0,3ns.) Die Trachtentradition. (0,4 ns.) Die Christkindlmärkte. (0,5 ns)

Uge	Lektioner		Forløb	Kompetenceområde og mål	Materialer målpar
7	**VINTERFERIE**				
8		**Praktik uge**			
9 10 11	9	Schweiz CH	**Mundtlig kommunikation** **Lytning** **Kultur og samfund** **Kulturforståelse** **Skriftlig Kommunikation** **Læsning , skrivning** **Præsentation**	-Eleverne kan forstå et lille land med 4 sprog. -Eleverne får indblik i direkte demokrati. -Eleverne kan fortælle om storbyer I Schweiz. -Eleverne får kendskab til: -Religiøs borgerkrig. -Et neutralt land. -Værnepligt for mænd. -Nationaldag 1. August. -International røde kors. -Schweiziske banker, urer og Sankt Moritz. -Der skrives en disposition.	**Landeskunde: Schweiz** CH Land und Leute. (1,3 ns.) Kleines Land, vier Sprachen (0,8 ns.) Direkte Demokratie (0,8 ns.) Städte. (0,4 ns.) Bern. (0,3 ns.) Zürich. (0,6 ns.)
12	**PÅSKEFERIE**				

Uge	Lektioner.	Forløb	Kompetenceområde	Mål	Materialer Gyldendal tysk
13 14 15	9	Schweiz CH	**Mundtlig kommunikation** **Lytning** **Kultur og samfund** **Kulturforståelse** **Skriftlig Kommunikation** **Læsning , skrivning** **Præsentation**	-Eleverne får kendskab til: -Religiøs borgerkrig. -Et neutralt land. -Værnepligt for mænd. -Nationaldag 1. August. -International røde kors. -Schweiziske banker, urer og Sankt Moritz. -Der skrives en disposition.	**Landeskunde: Schweiz** CH Geschichte: Religiöse Bürgerkriege und Neutrale Schweiz (1,2 ns.) 1.August. (0,8 ns.) Roter Kreuz. (0,7 ns.) Die exklusive Schweiz. (1,0 ns.)
16	3	**Prøveforberedelse til den mundtlige prøve:** Udvælgelse af temaer og opgivelse af tekster i klassen. Eleverne udarbejder deres disposition. Eleverne vælger et emne blandt klassens opgivne temaer og påbegynder søgningen efter relevante kilder.			

Uge	Lektioner.	Forløb	Kompetenceområde	Mål	Materialer Gyldendal tysk
17	**3**	**Opgivelse af Prøver**	Mandag d. 26.04.27		
18 19 20		Skriftlig prøver Prøveforberedelse til mundtlig prøve			
21 22 23 24 25		**Mundtlig prøver** **Dimission**			
26		**SOMMERFERIE**			

Fag : *Historie*

Klasse : *9. klasse*

Årgang : *2026/2027*

Relevante bøger/materialer : *Gyldendal 9. (online)*

Øvrigt materiale: *Film og tekster. Der suppleres med diverse tekster og film afhængig af behov, niveau og interesser i klassen.*

Andet*: Ture, ekskursioner.*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året.

Forløb	Lektioner	Kompetenceområde og mål	Faglige begreber, formål og problemstillinger	Bemaerkninger
Den kolde krig	20-22	**Kronologi og sammenhæng** **Kildearbejde** **Historiebrug** **Eleverne kan:** • gøre rede for forskellige faktorer og forklaringer på Den Kolde Krig. • forklare forskelle på det sovjetiske og europæiske-amerikanske	• Hvordan kan man forklare baggrunden for Den Kolde Krig? • Hvilke krige og konflikter opstod som følge af Den Kolde Krig? • Hvordan søgte supermagterne USA og Sovjetunionen at få så stor indflydelse i verden som muligt? • Hvorfor kom det ikke til direkte krig mellem supermagterne USA og Sovjetunionen? • Hvilken betydning fik Cubakrisen for	**Supplerende materiale** Spot på historien: · Flugten fra DDR · Korea – et af verdens brændpunkter · Truman-doktrinen og

		samfundssystem (bl.a. markedsøkonomi vs. planøkonomi, demokrati vs. partidiktatur). • give eksempler på FN's rolle og magt under Den Kolde Krig. • give eksempler på sammenstød og konflikter mellem supermagterne under Den Kolde Krig. • diskutere forklaringer på, at Den Kolde Krig ikke blev "varm". • fortælle om supermagternes stedfortræderkrige, og hvilken rolle supermagterne havde i disse krige. • beskrive atomkapløbet under Den Kolde Krig og drøfte forklaringer på, at atomvåben ikke blev anvendt. • gøre rede for dansk udenrigspolitik under Den Kolde Krig og give eksempler på nogle dilemmaer. • beskrive dagliglivet i Danmark under Den Kolde Krig. • fortælle om faktorer, der førte til kommunismens og Sovjetunionens sammenbrud og Den Kolde Krigs afslutning.	Den kolde Krig? • Hvordan kom frygten for en ny verdenskrig til udtryk? • Hvilke konsekvenser fik Den Kolde Krig for Danmarks forsvarspolitik? • Hvorfor fik Grønland sikkerhedspolitisk en vigtig betydning under Den Kolde Krig? • Hvordan blev befolkningen i Danmark påvirket af Den Kolde krig? • Hvorfor begyndte Østblokken at gå i opløsning i 1980'erne? • Hvorfor blev forholdet mellem Sovjetunionen og USA bedre i slutningen af 1980'erne? • Hvorfor brød Sovjetunionen sammen?	Marshall-planen · Korea – Et af verdens brændpunkter **Historiekanon:** · FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder · Murens fald **Spil:** Øst eller vest? **Aktiviteter**: Den kolde krig

		• drøfte udfordringer og konflikter mellem Øst- og Vesteuropa efter afslutningen på Den Kolde Krig.		
EFTERÅRSFERIE				
Den Kolde Krig				
Kursus: Søg på nettet	**4**	**Kildearbejde** Eleverne kan: • finde og vurdere relevante kilder. • forklare deres valg af kilder. • få mere viden om en historisk begivenhed ved hjælp af kilder.		
Danmark og Norge besat	**12**	**Kronologi og sammenhæng** **Kildearbejde** **Historiebrug** Eleverne kan: • se på de brud, der skete under krigen og diskutere, hvorfor de skete, og hvad de kom til at betyde. • forklare, hvordan udviklingen i styrkeforholdet mellem krigens parter fik betydning for fx modstandskampen i Danmark og Norge. • beskrive og forklare, hvilken betydning besættelsen har for danskernes selvforståelse og nationale identitet over	• Danmark og Norge var neutrale. Hvorfor besatte Tyskland alligevel landene? • Hvorfor blev besættelsen af Danmark og Norge så forskellig? • Hvorfor var der forskel på modstandskampen i Danmark og Norge?	**Supplerende materiale** **Historiekanon**: Augustoprør og jødeaktion 1943 **Spot på historien**: Historiebrug: Augustoprøret 1943 **Aktiviteter**: 1. og 2. verdenskrig

		tid. • udvælge og bearbejde delelementer og skabe deres egen fortælling om 2. Verdenskrig i Danmark og Norge.		
JULEFERIE				
Danmark og Norge besat				
VINTERFERIE				
Imperialisme	**12-14**	**Kronologi og sammenhæng** **Kildearbejde** **Historiebrug** Eleverne kan: • gøre rede for, hvad der kendetegner imperialismen som historisk periode. • fortælle om, hvorfor imperialismen opstod. • forklare, hvorfor bestemte europæiske stormagter blev kolonimagter. • give eksempler på, hvilke følger imperialismen fik for de områder og folk, der blev koloniseret og for kolonimagterne. • på baggrund af deres arbejde med kilder præsentere deres viden om imperialismen. • give eksempler på, hvordan imperialisme bruges til at forklare	• Hvorfor begyndte de europæiske lande at erobre områder i Afrika, Asien og Stillehavsområdet i 1800-tallet? • Hvilke konsekvenser fik imperialismen i de erobrede områder? • Hvorfor og hvordan blev kolonierne selvstændige lande? • Hvordan præger imperialismen de tidligere kolonier rundt om i verden i dag? • Hvordan opfatter man imperialismen i dag?	**Supplerende materiale** **Aktiviteter**: • Fra billedkilde til problemstilling • Imperialismen

		nutidige samfundsmæssige forhold i de tidligere kolonier. • forklare samtidens fremherskende opfattelser i kolonimagterne af kolonierne og deres befolkning. • diskutere følger af imperialismen for de tidligere kolonier og kolonimagter. • gøre rede for skiftende tiders forskellige opfattelser af imperialismen		
Censur og ytringsfrihed	**12-14**	**Kronologi og sammenhæng** **Kildearbejde** **Historiebrug** **Eleverne kan:** · forklare begreberne ytringsfrihed og censur. · give eksempler på dilemmaer begreberne skaber. · gøre rede for, hvordan styret defineret ytringsfrihed og censur i tidens løb. · diskutere hvorfor synet på ytringsfrihed og censur har ændret sig. · analysere og tolke kilderne i forløbet. bruge din indsigt i tematikken debattere ytringsfrihed i dag og i fremtiden.	• Hvad betyder det at have ytringsfrihed? • Er der grænser for ytringsfriheden? • Hvad betyder censur? • Hvad er selvcensur? • Hvordan har censur påvirket samfundsudviklingen i forskellige historiske perioder? • Hvilke konsekvenser har mangel på ytringsfrihed for individ og samfund? • Hvordan bruges medier og information som magtmiddel? • Kan ytringsfrihed nogensinde være for omfattende? • Hvordan påvirker digitale medier debatten om ytringsfrihed i dag?	**Supplerende materiale** **Spot på:** • Viden er magt • Muhammed-krisen
PÅSKEFERIE				

PRØVEPERIODE

SOMMERFERIE

Fag : *Religion*

Klasse : *9. klasse*

Årgang : *2026/2027*

Relevante bøger/materialer : *Gyldendal 9. (online)*

Øvrigt materiale: *Film og tekster. Der suppleres med diverse tekster og film afhængig af behov, niveau og interesser i klassen.*

Andet*: Ture, ekskursioner.*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året.

Forløb	Lektioner	Kompetenceområde og mål	Problemstillinger	Bemaerkninger
Reformationen	14-16	• **Livsfilosofi og etik** • **Bibelske fortællinger** • **Kristendom** • **Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser** **Eleverne har viden om:** • hvordan kirkens rolle ændrer sig med reformationen. Det kan de bruge til at tolke og reflektere over kristne begreber og kristne institutioners rolle i dag.	• Hvad er reformationen? • Hvem var Martin Luther? • Hvilken indflydelse fik reformationen på kristendommen i Danmark? • Hvordan ser eftertiden på Martin Luther?	**Supplerende materiale** ***Spot på religion:*** Luthers lille katekismus Reformationens billeder Paven Under fanebladet Prøven ligger

		• hvordan religionen ændrer sig. Det kan de bruge til at analysere og perspektivere kristendommens udtryk og sammenligne den med andre religioner. • hvilken indflydelse reformationen har haft på nutiden. Det kan de bruge til at analysere og vurdere kristendommens rolle i samfundet i dag – både for ikke-religiøse og for religiøse, herunder dens forhold til andre religioner.		Eksempel: Retssagen mod Luther. Her sættes klassen til at afvikle en fiktiv retssag, hvor Luthers betydning og eftermæle vurderes.
EFTERÅRSFERIE				
Filosoffernes etik	**10**	• **Livsfilosofi og etik** • **Kristendom** • **Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser** **Eleverne kan…** • forklare forskellen på etik og moral og sætte ord på, hvad der gør handlinger rigtige eller forkerte. • redegøre for hovedpointerne hos centrale etikfilosoffer fra Antikken til i dag (Platon, Aristoteles, Augustin, Aquinas, Luther, Kant, Bentham, Rousseau, Kierkegaard, Nietzsche, Beauvoir, Løgstrup,	• Hvad betyder "det gode", og hvem bestemmer det? • Kan man objektivt afgøre, hvad der er rigtigt og forkert? • Skal man gøre det rigtige ud fra regler eller ud fra konsekvenser? • Hvor meget ansvar har individet for sine handlinger? • Hvordan påvirker magt, samfund og normer vores moral (Machiavelli, Foucault, Bourdieu)? • Hvordan bruger vi etiske teorier i konkrete dilemmaer: løgn, retfærdighed, straf, køn, teknologi, klima osv.?	**Supplerende materiale**

		Habermas m.fl.). • bruge filosofiske teorier til at analysere og diskutere moderne etiske dilemmaer. • formulere egne etiske standpunkter og begrunde dem med relevante filosofiske begreber. • sammenligne forskellige etiske retninger og vurdere, hvordan de kan bruges i nutidens samfund.	• Hvordan spiller religiøse forestillinger ind i etiske vurderinger (Augustin, Aquinas, Luther)?	
JULEFERIE				
Kierkegaard og de afgørende valg i livet	**6-8**	**Livsfilosofi og etik** • **El**even kan forholde sig til den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper • Eleven kan reflektere over betydningen af den religiøse dimension i grundlæggende tilværelsesspørgsmål • Eleven har viden om trosvalg i forhold til grundlæggende tilværelsesspørgsmål • Eleven kan reflektere over etiske principper og moralsk praksis i mellemmenneskelige relationer • Eleven har viden om etik og moralsk praksis i et mellemmenneskeligt	• Hvad betyder det at leve autentisk ifølge Kierkegaard, og hvordan adskiller det sig fra at følge samfundets normer? • Hvordan forstås Kierkegaards tre eksistensstadier - det æstetiske, etiske og religiøse - og hvilke valg fører fra det ene til det andet? • Hvad er "det kvalitative spring" og hvorfor mener Kierkegaard, at troen ikke kan begrundes rationelt? • Hvordan træffer man afgørende valg når man står mellem forskellige livsveje - uddannelse, karriere, forhold? • Kan man leve uden at træffe de store valg, og hvad sker der ifølge Kierkegaard med mennesker, der forsøger at undgå at vælge?	

		perspektiv ● Eleven kan diskutere sammenhænge mellem forskellige trosvalg og deres tydninger af af tilværelsen ● Eleven har viden om sammenhæng mellem forskellige trosvalg og tydning af tilværelsen ● Eleven kan målrettet læse faglige tekster og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold, formål og struktur ● Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt faglige teksters formål og struktur **Bibelske fortællinger** ● Eleven kan tolke grundlæggende værdier ud fra centrale bibelske fortællinger ● Eleven kan tolke centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente i et nutidigt og historisk perspektiv ● Eleven har viden om for-tællinger fra Det gamle og Det nye Testamente	● Hvordan håndterer man det ansvar, der følger med at være fri til at vælge sit liv? ● Hvad betyder det at være "den enkelte" over for Gud, og hvordan adskiller dette sig fra at være medlem af en menighed eller samfund? ● Hvordan forstås Kierkegaards kritik af den etablerede kirke, og hvad betyder det for moderne kristendom?	
VINTERFERIE				
Abraham	**6-8**	**Livsfilosofi og etik**		

		• Eleven kan forholde sig til den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper • Eleven kan målrettet læse faglige tekster og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold, formål og struktur • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt faglige teksters formål og struktur **Bibelske fortællinger** • Eleven kan tolke grundlæggende værdier ud fra centrale bibelske fortællinger • Eleven kan tolke centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente i et nutidigt og historisk perspektiv • Eleven har viden om for-tællinger fra Det gamle og Det nye Testamente **Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser** • Eleven kan forholde sig til hovedtanker og problemstillinger i de store verdensreligioner og livsopfattelsers oprindelse, historie		

		og nutidige fremtrædelsesformer ● Eleven kan reflektere over hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser med betydning for Danmark ● Eleven har viden om hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser		
PÅSKEFERIE				
PRØVEPERIODE				
SOMMERFERIE				

Fag : *Samfundsfag*
Klasse : *9. klasse*
Årgang : *2026/2027*
Relevante bøger/materialer : *Gyldendal 9. (online)*
Øvrigt materiale: *Film og tekster. Der suppleres med diverse tekster og film afhængig af behov, niveau og interesser i klassen.*
Andet*: Ture, ekskursioner.*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året.

Forløb	Lektioner	Kompetenceområde og mål	Faglige begreber, formål og problemstillinger	Bemaerkninger
Tjek på økonomien	**16-20**	**ØKONOMI** **Eleverne skal:** • blive bevidste om eget forbrug og de pengestrømme, der er i samfundet. • kende til forskellige måder at indrette samfundsøkonomien på.	**Faglige begreber:** Husholdninger, moms, afgift, den offentlige sektor, overførselsindkomst, skatter, virksomheder, efterspørgsel, monopol og udbud. **Problemstillinger**: • Hvilke mekanismer er afgørende for prisdannelsen? • Hvordan er pengestrømmene i det	Evt. tværfagligt sammen med matematik fx Pengeuge. **Supplerende materiale** **Spot på:** · Inflation · Kviklån

		• Kunne forklare de mekanismer, der ligger bag prisdannelse – herunder udbud og efterspørgsel. • Kunne diskutere, hvordan politikerne kan påvirke økonomien og borgeres og virksomheders forbrug.	økonomiske kredsløb? • Hvordan kan politikerne påvirke økonomien og borgernes og virksomhedernes forbrug?	**Spil**: · Rollespillet Kulsbjerggade: Forbrugsfesten · Bevægelsesaktivitet: Pengekredsløbet **Aktiviteter**: · Byt begreber · En historie om det økonomiske kredsløb · Hvad skal jeg bruge pengene på? · Lav et budget · Markedsmodeller Nøgleordsstafet
EFTERÅRSFERIE				
Velfærd	**14-16**	**POLITIK** **Det politiske system, retsstat og**	**Faglige begreber:** Velfærd, velfærdsstaten, tre-sektor samfundet,	

		rettigheder ● Eleven kan redegøre for politiske beslutningsprocesser i Danmark og forholdet mellem stat, region og kommune ● Eleven har viden om det politiske system og beslutningsprocesser i Danmark **Det politiske system, retsstat og rettigheder** ● Eleven kan diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat (fx rettigheder og pligter for borgere i Danmark, borgernes retssikkerhed i et demokrati og menneskerettigheder mv.) ● Eleven har viden om demokrati og retsstat, fx grundloven **Politiske partier og ideologier** ● Eleven kan identificere ideologisk indhold i politiske udsagn og beslutninger ● Eleven har viden om politiske ideologier og grundholdninger **Politiske partier og ideologier** ● Eleven kan analysere den aktuelle parlamentariske situation og partiernes indbyrdes placering ● Eleven har viden om politiske partier, deres grundholdninger	velfærdssamfund, velfærdsmodeller, stigmatisering, globalisering, individualisering, stor eller lille stat **Problemstillinger** ● Hvor stor skal staten være? ● I hvilket omfang har den enkelte et ansvar for sin egen velfærd? ● Hvordan påvirker globaliseringen velfærdsstatens muligheder for at sikre et højt velfærdsniveau? ● Hvordan kan vi balance mellem individuelle rettigheder og det fælles bedste? ● Hvordan sammenligner den danske velfærdsmodel sig med andre landes? ● Hvilke værdier skal ligge til grund for udformningen af velfærdsstaten?	

		og mærkesager **Politisk system** ● Eleven kan diskutere konkrete politiske beslutninger i et demokratisk perspektiv ● Eleven har viden om sammenhænge mellem politiske institutioner og aktører og beslutningsprocesser i Danmark, EU og i verden **Politiske problemstillinger** ● Eleven kan diskutere aktuelle politiske problemstillinger og politiske aktørers positioner i forhold til disse ● Eleven har viden om politiske problemstillinger og politiske aktørers stillingtagen til disse, herunder ideologier, mærkesager, interesser og strategiske overvejelser **ØKONOMI** **Velfærdsstater** ● Eleven kan forklare opbygningen af velfærdsstater på baggrund af velfærdsprincipper ● Eleven har viden om typer af velfærdsstater **Velfærdsstater** ● Eleven kan diskutere velfærdsstat i økonomisk globalisering		

		● Eleven har viden om økonomisk globalisering **Økonomi og velfærd** ● Eleven kan diskutere velfærdsproblematikker i sammenhæng med økonomisk globalisering ● Eleven har viden om forskellige velfærdsmodeller, arbejdsmarked og økonomisk globalisering **SOCIALE OG KULTURELLE FORHOLD** **Social differentiering** ● Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering ● Eleven har viden om social differentiering **Social differentiering** ● Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data ● Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed **Social differentiering** ● Eleven kan diskutere problemstillinger vedrørende social differentiering ● Eleven har viden om forskellige metoder og begreber til at beskrive social differentiering i		

		samfundet **Identitet og fællesskab** ● Eleven kan diskutere sammenhænge mellem identitet og fællesskab, for den enkelte og samfundet ● Eleven har viden om samspillet mellem den enkeltes identitet og tilhørsforhold til sociale grupper og fællesskaber **SAMFUNDSFAGLIGE METODER** **Undersøgelsesmetoder** ● Eleven kan identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger ● Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder **Formidling** ● Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse ● Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling **Sprog og skriftsprog** ● Eleven kan sprogligt nuanceret udtrykke sig om samfundsfaglige problemstillinger samt målrettet læse og skrive samfundsfaglige tekster		

		● Eleven har viden om fagord og begreber samt samfundsfaglige teksters formål og struktur **Statistik** ● Eleven kan tolke enkel statistik ● Eleven har viden om typer af statistiske fremstillinger **Undersøgelsesmetoder** ● Eleven kan gennemføre en samfundsfaglig undersøgelse på baggrund af en problemformulering ● Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder **Formidling** ● Eleven kan anvende kulturteknikker til formidling af undersøgelser og faglig kommunikation ● Eleven har viden om brug af kulturteknikker, herunder digitale medier til formidling **Sproglig udvikling** ● Eleven kan sprogligt nuanceret udtrykke sig om samfundsfaglige problemstillinger samt målrettet læse og skrive samfundsfaglige tekster ● Eleven har viden om fagord og begreber samt samfundsfaglige teksters formål og struktur		

JULEFERIE				
Velfærd				
VINTERFERIE				
En fri og lige verden	**20-22**	**POLITIK** Eleverne skal: • have kendskab til, hvordan man måler levestandard, lighed og frihed. • kende til menneskerettighederne og deres betydning for forståelsen af frihedsbegrebet. • kunne diskutere forskellige former for udviklingsarbejde herunder FN's Verdensmål og Danmarks bistandsindsats. • kunne forholde sig til forskellige politiske partiers forståelse af begreberne lighed og frihed. • kunne diskutere lighed og frihed nationalt og globalt. **SSF FÆLLES MÅL** **Normer og idealer** • Eleven kan analysere køn, krop og	**Faglige begreber:** Frihed, lighed, censur, fattigdom, fattigdomsgrænse, tortur, korruption, forsamlingsfrihed, ytringsfrihed, kønskvoter, pligter og rettigheder, frihandel og udviklingsbistand. **Problemstillinger**: • Hvad betyder menneskerettighederne for forståelsen af frihedsbegrebet? • Hvornår er et land frit? • Skabes udvikling bedre gennem handel mellem lande og udviklingen af demokrati end gennem økonomisk bistand?	**Supplerende materiale** Spillet En verden af frihed? kan bruges til evaluering af forløbet. **Aktiviteter:** Er mænd og kvinder lige? **Spot på:** · Bæredygtige byer · En ny verdensorden på vej · FN's udviklingsmål for verden · Hvem har magten i verden?

		seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv. • Eleven har viden om kulturelle og sociale normer og idealer for køn, krop og seksualitet. **Seksuelle rettigheder** • Eleven kan diskutere seksuelle rettigheder i Danmark og globalt. • Eleven har viden om rettigheder relateret til krop, køn, seksualitet og familie.		· Ligestilling mellem kønnene · Op og ned på dansk ulandsbistand · Fri abort · FN's Børnekonvention · Gadebørn i Afrika · Kvindernes Internationale Kampdag Menneskerettigheder og udvisninger
Kultur og sociale forskelle	**10**	**SOCIALE OG KULTURELLE FORHOLD POLITIK** **Eleverne skal:** • kunne diskutere betydningen af kultur. • forstå, hvordan man kan bruge forskellige kulturbegreber til at beskrive kultur. • kunne redegøre for og diskutere forskellige politiske holdninger til kultur og kulturforskelle.	**Faglige begreber:** Assimilation, integration, majoritet, minoritet, pluralistisk integration, segregation, fattigdomsgrænse, Gini-koefficient, kapitalisme, median-indkomst og socialgruppe. **Problemstillinger:**	**Supplerende materiale** **Aktiviteter:** · **Klassesamfundet før og nu** · **Spot de sociale forskelle** · **Undersøg en kultur på skolen**

		• kunne beskrive og diskutere betydningen af sociale forskelle i Danmark. • kunne redegøre for og diskutere forskellige politiske holdninger til sociale forskelle. • kunne diskutere kulturelle og sociale forskelle i deres eget lokalsamfund. • Kunne diskutere, hvilken betydning kultur har for dem selv. **SSF FÆLLES MÅL** • Eleven har viden om faktorer der skaber ulighed i sundhed.	· Hvad betyder kultur? · Hvilke forskellige politiske holdninger til kultur og kulturforskelle findes der? Hvilke forskellige politiske holdninger er der til sociale forskelle?	**Spot på:** · Civilsamfundet · Udkantsdanmark · Hvornår er man dansker? · Dansker og verdensborger? · Integration og ghettoer · 1968 – Da de unge ville ændre verden
PÅSKEFERIE				
PRØVEPERIODE				
SOMMERFERIE				

Årsplan for geografi 9. klasse
Skoleår: 2026/2027
Materialer: Xplore geografi 9, egne opgaver og digitale ressourcer
Lærer: Songul Olgun

Indledning
Undervisningen tager udgangspunkt i xplore geografi 9, hvor fokus er på at give eleverne en bred forståelse af både natur- og samfundsforhold, der præger verden i dag. Gennem teoretiske oplæg, analyser af aktuelle problemstillinger og praktiske opgaver vil eleverne opnå indsigt i, hvordan geografiske processer påvirker menneskers liv og samfund. Undervisningen vil styrke deres evne til at reflektere over sammenhænge mellem natur, økonomi, politik og kultur.

Årsplan med månedlig oversigt

Måned	**Emne**	**Fokus**
August og september	Jordens opbygning og klima	Forståelse af naturprocesser og deres betydning for samfund og miljø
Oktober	Befolkningsudvikling og migration	Analyse af befolknings mønstre, urbanisering og konsekvenser for samfund
November	Globalisering og økonomi	Samspil mellem lande, handel og kulturel udveksling
December	Naturressourcer og bæredygtighed	Undersøgelse af ressourceforbrug, miljøpåvirkning og bæredygtige løsninger
Januar	Klimaforandringer og konsekvenser	Klimaets påvirkning på mennesker og samfund med fokus på tilpasning
Februar	Politisk geografi og konflikter	Forståelse af grænser, magt og internationale konflikter
Marts	Danmark og det globale perspektiv	Vi undersøger, hvordan forskellige regioner i verden adskiller sig i forhold til natur, befolkning og ressourcer, samt hvordan lande samarbejder på tværs af grænser.

April	Landbrug, industri og byudvikling	Hvordan økonomiske aktiviteter påvirker landskabet og miljøet
Maj	Verdens fattigdom og udvikling	Undersøgelse af årsager og løsninger på global ulighed
Juni	Projekt og repetition	Selvvalgte emner med fokus på tværfaglige problemstillinger og præsentation

Evaluering

Jeg vurderer elevernes progression gennem deres aktive deltagelse i opgaver, analyser, diskussioner og fremlæggelser. Det vægtes, at de ikke blot kan gengive fakta, men også kan forklare komplekse sammenhænge og perspektivere til aktuelle samfundsmæssige problemstillinger. Løbende feedback gives både skriftligt og mundtligt for at støtte elevernes faglige og analytiske udvikling.

Arbejdsformer

Undervisningen kombinerer klassesamtaler, gruppearbejde og individuelle opgaver med brug af kort, grafer og digitale materialer. Eleverne opfordres til at deltage aktivt i diskussioner og til at arbejde undersøgende og kritisk. Feltarbejde og aktuelle cases inddrages for at gøre undervisningen relevant og levende. Samarbejde og respekt for forskellige synspunkter prioriteres højt for at styrke både faglighed og sociale kompetencer.

Biologi 9 26/27

Xplore Biologi 9

August	33	Livet under havoverfladen havet som ressource ● havet som økosystem ● plastikforurening ● saltvand ● brakvand ● iltsvind ● plankton ● tang ● tilpasninger ● fiskeri
	34	
	35	
	36	Hvem ligner du? genetik ● arvelighed ● gener ● kromosomer ● genotype ● fænotype ● stamtræ ● proteinsyntese ● mutationer ● epigenetik
September	37	Fællesfagligt fokusområde: Udledning af stoffer
	38	
	39	
	40	
Oktober	41	
	42	Efterårsferie
	43	Energi skal der til fotosyntese ● respiration ● kulhydrater ● proteiner ● fedtstoffer ● blodsukker ● motion ● energiforbrug ● muskler ● træning ● doping
	44	Fællesfagligt fokusområde: Bæredygtig energiforsyning
November	45	
	46	
	47	SSF
	48	
	49	
December	50	Jordens udvikling evolution ● menneskets opståen og udvikling ● klassifikation ● liv i universet
	51	
	52	Juleferie
	1	
Januar	2	
	3	Bæredygtighed biodiversitet ● nationalparker ● rødlisten ● regnskove ● miljømærker ● økologi ● alternativ energi ● grundvand ● drikkevand
	4	
	5	
	6	
Februar	7	Vinterferie
	8	
	9	Fagre nye verden bioteknologi ● genteknologi ● genmodificering ● kloning ● gensplejsning ● DNA-profil
	10	
Marts	11	Fællesfagligt fokusområde: Stråling fra omgivelserne
	12	
	13	
	14	Påskeferie
April	15	En rig natur vandløbet ● planter og dyr i vandløbet ● fødekæder ● tilpasning ● ånding i vand ● indikatorarter ● biotopundersøgelse
	16	
	17	
	18	
Maj	19	
	20	
	21	
	22	
	23	
Juni	24	

Feedback

Årsplan fysik/kemi 9.klasse 2026/2027

Undervisningen tager udgangspunkt i undersøgende arbejde og praktisk arbejde, hvor eleverne arbejder med forsøg,faglige begreber og xplore.
Vi bruger i undervisningen en opdeling i 6 emner. Vi arbejder fælles med emnerne, hvor vi uddyber det faglige indhold, løser opgaver og laver forsøg i fysiklokalet, hvor undervisningen foregår. Vi vil arbejde løbende med evaluering, så eleverne er klar til den fællesfaglige prøve.

Periode	**Emne**	**Indhold**	**Arbejdsform**	**Evaluering**
August	Værktøj og metode + Strålerne fra atomerne	Atomets opbygning og radioaktivitet	Fælles gennemgang, modeller og forsøg	Mundtlig forklaring, rapport
September-October	Energi	Energi, energiformer og bæredygtighed	Forsøg, gruppearbejde	Mundtlig forklaring og fremlæggelser
November	Regnbuens farver	Lys og bølger	Forsøg, gruppearbejde	Mundtlig forklaring
December-januar	Jordens udvikling	Klima og naturforandringer	Diskussioner og mundtlig forklaring	Fremlæggelser
Februar	Du bliver hvad du spiser	Kemi i mad og i kroppen	Fælles gennemgang og forsøg	Mundtlig forklaring og en lille rapport
Marts	Bæredygtighed	Klima og ressourcer	Projekt	Fremlæggelse af projektet
April- Maj	Prøveforberelse	Repetition og øve til den fællesfaglige prøve	Praktiske forsøg i fysik lokalet	Øve og forberedelse til prøven
Juni	Afrunding	Opsamling	Samtaler	Evaluering

SSF: Sundhed, trivsel, kroppen, kost og ernæring
Til undervisningen bruger vi forskellige arbejdsformer afhængigt af emnet. Undervisningen er mest i grupper, så eleverne kan samarbejde og udveksle viden.Der vil altid være en fælles gennemgang af emnerne for at sikre, alle elever er med

Fag : *Idræt*

Klasse : *8 & 9. klasse*

Årgang : *2026/2027*

Relevante bøger/materialer : *Gyldendal 7-9. (online), Tjek på idræt- tema og teori (Birgitte Hedeskov)*

Øvrigt materiale: *Film, video, tekster, artikler. Der suppleres med diverse tekster og film afhængig af behov, niveau og interesser i klassen.*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året. Alle moduler vil blive omorganiseret i løbet af året baseret på instruktørernes og udstyrsdisponibilitet.

Forløb & tema/temaer	Kompetenceområde og mål	Aktiviteter og metode	Bemaerkninger & evaluering,
Spot op teknikken ***Idræt og samarbejde- Team up!*** ***Idræt og kultur/historie***	**Færdighedsmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Løb, spring, kast** • Eleven kan beherske atletikdiscipliner. • Eleven kan vurdere bevægelser inden for atletikkens discipliner. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar**	**Introduktion** Eleverne får vist kompetence- og vidensmålene for "Løb, Spring, Kast" modul, og vi ser hurtigt på de modeller, der bruges med atletik og LSK. "Idræt og kultur/samfundet" og "Idræt og samarbejde" som temaer bliver diskuteret, og nogle af hovedforbindelserne er forklaret for eleverne. Eleverne får viden om de fire hovedområder i idræt i	Eleverne bliver evalueret gennem hele modulet af både underviser og atletiktræner, mens de træner øvelserne og også i diskussioner og afrunding.

	• Eleven kan udvikle konstruktive samarbejdsrelationer i idrætslige aktiviteter **<u>Vidensmål</u>** **Alsidig idrætsudøvelse- Løb, spring, kast** • Eleven har viden om atletikdiscipliners udøvelse og afvikling • Eleven har viden om bevægelsesanalyse, herunder digitale værktøjer. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** • Eleven har viden om muligheder og forpligtelser i idrætsfællesskaber. **Undervisningen arbejder hen imod at...** • Eleverne kender den rigtige teknik med hvert LSK-element (sprintteknik, spydkast, længdespring). De skal også forstå at observere/analysere deres og andres bevægelser og teknikker, så de kan arbejde på at finde den rigtige teknik. De introduceres til specifikke apps,	Danmark Eleverne skal diskutere spørgsmål, om organisationen af idræt i Danmark, unges idrætsvaner i Danmark, er der forskel på mandlige/kvindelige elever mm. Eleverne får viden om de olympiske lege - både de gamle og de moderne. Eleverne får en liste over ressourcer til at få adgang til, og skal undersøge, om der er ritualer eller traditioner, der finder sted i OL. Eleverne får en vis anatomisk viden om de vigtigste muskelgrupper, og hvordan de kan analysere deres bevægelser inden for specifikke discipliner under de olympiske lege. Vi arbejder meget med forskellige løbsdiscipliner - både korte og længere distancer, fra 100m helt op til 2000m, samt holdsamarbejde gennem stafetløb. Der vil være stort fokus på kastning af forskellige typer objekter - amerikanske footballs og flag footballs i javelin/spydkast-stil, vi har mini-diskosser og almindelige bolde mv. Vi vil bruge en organisation til at hjælpe med spring-delen af modulet i foråret næste år. I de efterfølgende uger har eleverne tid på et atletikstadion, hvor læreren og træneren arbejder sammen om at lære dem forskellige discipliner fra LSK. De får udleveret dokumenter og læsestof om	De får en opgave i slutningen af modulet for at vise, at de forstår den anatomiske side og korrekt teknik til elementerne i “Løb, spring og kast”. Herudover skal inddragelsen af stafet give mulighed for, at samarbejde kan indgå og evalueres i dette modul. Eleverne skal udfylde en selvevaluering om deres kompetencer, og hvad de har lært af modulet.

	som hjælper med at optage og analysere bevægelser. ● Eleverne har kendskab til de olympiske lege, historien, nogle af disciplinerne mv. ● Eleverne har også stafetløb, og elementer af samarbejde som kommunikation uden ord introduceres for dem.	specifikke teknikker og vist videoer om korrekt teknik. En mere detaljeret forklaring på disse lektioner er skrevet nedenfor. **Løb - korte og lange distancer** ● Løbeteknik og holdning ● Sprint: 100m, 200m ● Mellemdistance: 800m, 1500m, 2000m ● Startprocedurer og startblokke ● Koordinationsøvelser ● Udholdenhedstræning ● Opvarmning og nedvarmning ● Stafetløb og holdsamarbejde ● Stafetskifteteknik ● Taktik og løbestrategi **Kast - forskellige objekter** ● Amerikanske footballs og flag footballs (javelin-stil) ● Mini-diskos teknik og sikkerhed ● Almindelige bolde - forskellige kastetyper ● Armens tilbagetrukket position ● Tilløbet og tilløbsteknik ● Afleveringsteknik ● Kastesikkerhed og sikkerhedsregler ● Greb på forskellige objekter ● Indledende kasteøvelser på græs	

		• Fokus på koordination og kraft • Opsamling og evaluering **Spring (i samarbejde med organisation - forår)** • Professionel instruktion fra specialiseret organisation • Længdespring - teknik og tilløb • Højdespring - grundlæggende teknik • Landingsøvelser og sikkerhed • Koordination og styrketræning • Tilløbs- og afsætsøvelser • Opmåling og målteknik • Opsamling og evaluering	
Akrobatik og samarbejde ***Idræt og samarbejde*** ***Idræt og motivation***	**Færdighedsmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Redskabsaktiviteter** • Eleven kan beherske sammensatte bevægelsesserier med og uden musik **Alsidig idrætsudøvelse- Kropsbasis** • Eleven kan fastholde koncentration og fokus i idrætsudøvelse. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** • Eleven kan vurdere samspillet	Eleverne bliver forklaret til kropsbasishjulet og alle elementerne i hver sektion. Kropsbasishjulet Diskussion • Kommunikation med/uden ord Kommuniktationsøvelser, med fokus på forskellige kommunikations metode og kropssprog • Føreren • Det glidende flow	Evaluering bliver gennemført løbende, hvor lærerne er vejledere, mens eleverne arbejder med forskellige stillinger og øvelser i grupper. I slutningen af modulet bliver eleverne bedt om at udfylde evalueringer fra modulet på Gyldendal, som vedrører det, de har lært om

	mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter. ● Eleven kan udvikle konstruktive samarbejdsrelationer i idrætslige aktiviteter. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** ● Eleven kan nuanceret sprogligt udtrykke sig om idrætspraksis samt målrettet læse og skrive idrætslige tekster. **<u>Vidensmål</u>** **Alsidig idrætsudøvelse- Kropsbasis** ● Eleven har viden om koncentration i relation til kropskontrol. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** ● Eleven har viden om muligheder og forpligtelser i idrætsfællesskaber. ● Eleven har viden om samarbejdsmetoder inden for alsidige idrætsaktiviteter. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** ● Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt idrætslige teksters formål og struktur.	Tillidsøvelser ● Tillidsfald ● Gruppeløft liggende på ryggen ● Den blinde og førerhunden Samarbejde ● Brainstorme ud fra egne erfaringer og læse deres læseteoribog om, hvad godt samarbejde er. ● De skal så analysere, om det er tilfældet i deres grupper. Ideen om kropsspændinger bliver forklaret derefter og vist for eleverne (som allerede har viden fra tidligere moduler som værktøjsgrundlæggende), og de anatomiske forklaringer om muskler er diskuteret. **<u>Kropsspændingsøvelser</u>** ● Planken ● Plæneklipperen ● Løft til håndstående Balance ● Forklaring ● Balanceøvelser alene	indholdsområdet kropsbasis, men også til emnet samarbejde og at arbejde i team.

	Undervisningen arbejder hen imod at... ● Eleverne forstår begrebet kropsbasis som fagområde og de elementer, der udgør dette. ● Eleverne får til opgave at udføre forskellige akrobatiske øvelser, som tester både kropslige og mentale færdigheder. ● Eleverne er i stand til at forstå, hvilken rolle samarbejde spiller i gruppeaktiviteter, og hvor vigtig verbal og nonverbal kommunikation er, når de forsøger at arbejde sammen.	● Balanceøvelser parvis ● Øvelser med og uden musik ● Gruppebalanceøvelser ● Refleksion om kropskommunikation og balance Grundstillingerne i akrobatik/gymnastik ● Modtagning ● korrekte måde at gribe ● korrekte måde at holde hinanden på en sikker måde Akrobatiske positioner/stillinger ● Let øvelser (tremandspyramiden, kunstridning, flyveren, gasten, skulderstand, osv) ● Svære øvelser (Viften, seksmandspyramiden, sammensætninger) ● Dynamiske figurer (med musik) ● Rutiner med bevægelser og musik ● Fremlæggelser af stillinger til andre grupper og læreren Refleksionsspørgsmål ● Hvordan kommunikation er	

		vigtig i akrobatiske stillinger • Hvordan de kunne kommunikere for at gøre det både mere effektivt og også mere sikkert. Som afslutning på modulerne er der en klasseevaluering af hovedprincipper og indlærte pointer, samt individuel evaluering af temaet og målene for modulet samt en miniquiz til nogle af de vigtige begreber.	
Spring og bevægelsesanalyse ***Idræt og samarbejde*** ***Idræt og køn*** ***Idræt og sundhed***	**Færdighedsmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Redskabsaktiviteter** • Eleven kan analysere egne og andres bevægelser inden for gymnastik og parkour. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** • Eleven kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog**	I samarbejde med Hermes Gymnastik- Bernhard Bangs Alle 41 A, 3. sal, 2000 Frederiksberg www.hermesgf.dk Eleverne får en kort forklaring om redskabsgrundlag, og får lidt teori om modulet i deres bøger. I forlængelse af bevægelsesanalyse i modulet "Løb, spring, kast" får eleverne vist nogle bevægelsesanalyser om helt basale redskabsbasisøvelser, som de kender i forvejen (forlæns rulle, osv).	Eleverne får feedback og løbende evaluering i forhold til deres teknik og modtagningsteknik fra lærerne og instruktøren. Mod slutningen af modulet bliver de delt op i grupper og bedt om at præsentere og demonstrere en specifik øvelse med

	• Eleven kan nuanceret sprogligt udtrykke sig om idrætspraksis samt målrettet læse og skrive idrætslige tekster **<u>Vidensmål</u>** **Alsidig idrætsudøvelse- Redskabsaktiviteter** • Eleven har viden om bevægelsesanalyse af gymnastiske øvelser og spring. • Eleven har viden om teknikker til at sammensætte bevægelser inden for redskabsgymnastik og parkour **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** • Eleven har viden om muligheder og forpligtelser i idrætsfællesskaber. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt idrætslige teksters formål og struktur. **Undervisningen arbejder hen imod at...** • Eleverne introduceres til redskabsbasis og	Eleverne får også gruppearbejde med relation til begreberne "kip", "stemskridt/stemstilling", "centralbevægelsen" og "forspænding". Efterfølgende går eleverne på et 6-7 ugers kursus i redskabsbasis i en gymnastiksal, og der er en mere detaljeret oversigt over disse lektioner nedenfor. Igennem dette forløb er der støtte og feedback på teknik og modtagningsteknik fra undervisere og instruktører. Uge 1 - Reglerne er forklaret (sikkerhed) - Opvarmning (kropsvarme/ledopvarmning & statisk smidighed/teknik) - Trampolin (Kropsspænding) - Forlæns rotation - Afrunding Uge 2 - Davs - Opvarmning i form af lege - Rækker (Hop/Kropsspænding fortsat/aktiv smidighed) - Håndstandstræning	perfekt teknik, samt 3 før-øvelser, som er relevant forberedelse til deres specifikke øvelse. De får øjeblikkelig feedback fra lærere og klassekammerater efter deres præsentationer, og mere detaljeret feedback fra lærerne på et senere tidspunkt.

	hovedelementerne i dette indholdsområde. ● Eleverne kan gennemføre redskabsbasisøvelser (benspring, overslag, håndstand, vejrmølle, osv), samt kunne diskutere hvilke muskelgrupper der bruges under hver øvelse og vise relevante opvarmning og førøvelser til disse øvelser. ● Eleverne forstår sikkerhedsforanstaltninger og kan følge sikkerhedsregler i en gymnastiksal, samt forstå hvordan korrekt modtagningsteknik er vigtig for sikkerheden inden for redskabsbasis.	- Bom (Kropsspænding & balance med leg) - Afrunding Uge 3 - Davs - Opvarmning i form af lege - Rækker (Hop/kropsspænding fortsat/aktiv smidighed) - Håndstandtræning - Barre (lidt rotation, fald/angst, inkl. Station med kolbøtte og håndstand) - Eleverne inddeles i grupper, og hver gruppe er udvalgt til at lede en opvarmning i en af de følgende ugers lektioner. - Afrunding Uge 4 - Davs - Elever opvarmer - Afsæt - Håndstand - Vejrmølle - Afrunding Uge 5 - Davs - Elever opvarmer - Opvarmning til overslag	

		- Overslag - Flik/kraftspring Uge 6 - Davs - Opvarmning - Opsamling med teknik - Eleverne inddeles i grupper, og får en konkret øvelse, som de skal vise til klassen og lærerne (vejrmølle, overslag, håndstand, osv.). De skal vise mindst 3 relevante førøvelser, korrekt teknik hele vejen igennem, en forklaring af de anvendte muskelgrupper og fokuspunkterne for deres øvelser, og til sidst god modtagning med en forklaring på, hvorfor det er vigtigt. Uge 7 - Oplæg Herefter bliver der en opsummering af teori i klassen, mens hver gruppe fik mere detaljeret feedback og evaluering om deres oplæg.	

Muskler, styrketræning og yoga ***Idræt og sundhed*** ***Idræt og motivation***	. **Færdighedsmål** **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** - Eleven kan nuanceret sprogligt udtrykke sig om idrætspraksis samt målrettet læse og skrive idrætslige tekster. **Krop, træning og trivsel- Krop og identitet** - Eleven kan analysere fysiske og psykiske forandringer i forbindelse med kroppens udvikling - Eleven kan vurdere fysisk aktivitets effekt på krop og identitet. **Krop, træning og trivsel- Fysisk træning** - Eleven kan udføre egne og andres træningsprogrammer. **Vidensmål** **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** - Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt idrætslige teksters formål og struktur. **Krop, træning og trivsel- Krop og**	Eleverne får forklaret de forskellige træningsformer, og hvordan de forskellige træningsformer påvirker forskellige fysiske områder af kroppen. Eleverne får også en vis viden om anatomi, muskelgrupperne og forskellen på aerob træning og anaerob træning. I løbet af denne er der også oplyst om de forskellige typer af idrætsskader, og hvordan man bedst undgår dem med korrekt opvarmning (dette emne er lavet tidligere år, men opsummeret her). Eleverne får derefter vist en bevægelsesanalyse af en grundlæggende øvelse, som er almindeligt brugt i træningspas, med forklaringer på, hvordan hver muskel fungerer og dens rolle i øvelsen. De er vist videoer af forskellige crossfit-specifikke variationer af klassiske øvelser: ● Squat ● Hoftedominate bevægelsesmønster ● Træk ● Pres	Den første evaluering bliver gennemført, når eleverne bliver bedt om at præsentere deres bevægelsesanalyser for læreren og klassen. Der bliver løbende gennemført mere evaluering, hvor læreren var vejleder, mens eleverne udarbejdede deres uddannelsesprogram mer. Herefter bliver eleverne stillet spørgsmål af lærerne efter deres præsentation af deres træningspas. Herefter bliver de bedt om at sende deres træning i et dokument med refleksioner og forklaringer. Udover dette må eleverne udfylde og sende en selvevalueringsrappor t om deres træning, og hvad der kunne

	identitet - Eleven har viden om kroppens betydning for psyke og identitet. - Eleven har viden om idrætsudøvelsers betydning for krop og identitet. **Krop, træning og trivsel- Fysisk træning** - Eleven har viden om kroppens anatomi og fysiologi i et træningsperspektiv. **Undervisningen arbejder hen imod at...** ● Eleverne får viden om formålet med opvarmningen. ● Eleverne får viden om forskellige træningstyper og deres effekter på krop og sundhed. ● Eleverne kan lave opvarmninger, der er relevante for den øvelse, de ønsker at lave. ● Eleverne kan lave træningspas, som træner en bestemt muskelgruppe eller et bestemt område af kroppen. ● Eleverne lærer mere om	● Spiderman crawl ● Hindu push-up ● Burpees ● Farmer walk ● Kettlebell swing ● Duck walk ● Toes to bar ● Toes to elbows ● Rope waves ● Rope pull ● Grasshoppers Eleverne får derefter til opgave at vælge en specifik øvelse og lave en bevægelsesanalyse til deres valgte øvelse og præsentere deres forklaringer for resten af klassen. Eleverne får herefter en podcast til at reflektere over begrebet sundhed, og hvordan træning kan påvirke ens sundhed (bodybuilding, selvbillede), og får til opgave at stille nogle diskussionsspørgsmål om sundhed i deres grupper. Eleverne får derefter forklaret om crossfit. De får viden om kerneprincipperne for crossfit og crossfit træning, og vise de 5 forskellige former for crossfit træning	forbedres, og også hvad de har lært fra modulet i både fysisk træning, men også inden for emnet sundhed.

	smidighed og yoga og de sundhedsmæssige fordele ved denne form for træning.	(Rounds for time, AMRAP, EMOM, Fight Gone Bad, 30/30). De får derefter til opgave i grupper at vælge en af de fem typer crossfit-træning og lave en træning, som resten af klassen kan lave. De skal præsentere deres træning for resten af klassen, give en kort introduktion til deres træning samt forklare fokus på deres træning, hvilke muskelgrupper den er rettet mod, samt hvilken type træning det er og hvorfor. Da alle grupper har præsenteret deres træningspas, må de udfylde en selvevaluering af, hvad der kunne være gjort bedre for at forbedre, og de skal også have feedback fra lærerne.	
Idræt og kropskultur **Idræt og sundhed**	SSF FÆLLES MÅL **Normer og idealer** • Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv. • Eleven har viden om kulturelle og sociale normer og idealer for køn, krop og seksualitet	**Teori *modul*** Eleverne får læsning, skriftlige øvelser og undersøgelsesopgaver som handler om følgende problemstillinger: • Hvorfor er der så stor opmærksomhed omkring kroppen i	Det etiske råd- Krop umulig!- https://etiskraad.dk/undervisning/grundskolen/kropumulig-/unge-og-kropsidealer Børns vilkår-

	• Eleven kan vurdere sundhedsfaktorer i relation til eget liv. • Eleven har viden om sundhedsfaktorer, som er særligt relevante for unge. • Eleven kan diskutere hvordan sundhed og trivsel kan fremmes gennem sundhedspolitikker. • Eleven har viden om sundhedspolitikker.	dag? • Hvilke gode og dårlige ting er der ved denne opmærksomhed? • Hvordan oplever piger og drenge den opmærksomhed, der er på kroppen? • et essay om skønhed i en bestemt tidsperiode eller et bestemt land. • Hvad betyder det at have en sund krop. • Hvad er en sund livsstil? • Er der forskel på kropsidealer, alt efter hvor man bor i Danmark? • Find oplysninger om stereotyper og fordomme og genoptag jeres diskussion i klassen i lyset af den nye viden om disse begreber. • Sundhed som 3-hovedet begreb: fysisk sundhed, psykisk sundhed, sociale sundhed.	https://bornsvilkar.dk/cfb-artikel/kropskultur-blandt-boern-og-unge-idealer-sundhed-og-selvvaerd/ Unge, træning, krop og doping - https://www.antidoping.dk/media/1146/unge_krop_traening_og_doping_add.pdf Tjek på idræt- Birgitte Hedeskov - *læsebog*
Spil Konstruktion- street basket og netbold ***Idræt og samarbejde- Team up!***	**Færdighedsmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Boldbasis og boldspil** • Eleven kan beherske tekniske og taktiske elementer i boldspil. • Eleven kan udvikle boldspil. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** • Eleven kan udvikle konstruktive	Eleverne har arbejdet med forskellige boldspil gennem tidligere idrætsklasser, men dette modul fokuserer mere på at konstruere spil, og hvordan ændrede regler via boldspilshjulet kan ændre og påvirke spillet. Eleverne bliver introduceret til	Evaluering bliver gennemført løbende, mens eleverne deltager i specifikke variationer af spil og deltager i diskussioner. Der bliver også givet en evaluering af den endelige præsentation

Idræt og motivation	samarbejdsrelationer i idrætslige aktiviteter. **Idrætskultur og relationer - Idrætten i samfund** ● Eleven kan diskutere samspillet mellem samfund og idrætskultur. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** ● Eleven kan nuanceret sprogligt udtrykke sig om idrætspraksis samt målrettet læse og skrive idrætslige tekster. **<u>Vidensmål</u>** **Alsidig idrætsudøvelse- Boldbasis og boldspil** ● Eleven har viden om samspil mellem teknik og taktik i boldspil. ● Eleven har viden om spilkonstruktion. **Idrætskultur og relationer - Samarbejde og ansvar** ● Eleven har viden om samarbejdsmetode inden for alsidige idrætsaktiviteter. **Idrætskultur og relationer - Idrætten i samfund** ● Eleven har viden om sammenhænge mellem	boldspilshjulet, og elementerne i hvert afsnit var forklaret. De bliver derefter genindført til boldspilsfamilier og forskellene mellem hver type boldspil. Læreren giver et eksempel på basketball, og eleverne spiller i forskellige varianter, og eleverne bliver spurgt, hvordan spillet ændrer sig i hver variation. Der er diskussioner i grupper og derefter plenum. Eksempelvis ændres banens størrelse, holdstørrelsen, antallet af mål, der kan bruges til at score i, osv. Der er fokus på, om specifikke variationer fremmer mere teamwork eller kræver mere fairplay indbyrdes. Eleverne spiller til sidst traditionel holdbasket og streetbasket. Derudover bliver “netbold” vist for eleverne. Netball er en anerkendt sport og spilles meget i lande (for det meste engelske Commonwealth-lande, og blev for nylig foreslået tilføjet til OL). Forskellen her er, at spillere i netbold ikke må bevæge sig eller drible, når de først har bolden, så konstant kommunikation er påkrævet. De bliver bedt om at vurdere, om en variation kræver mere teamwork eller	af deres spil af lærerne, og der bliver også stillet spørgsmål til gruppen om begrundelsen bag deres valg.

	samfundstendenser og idrætskultur. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** ● Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt idrætslige teksters formål og struktur. **Undervisningen arbejder hen imod at...** ● Eleverne kan analysere boldspil ved hjælp af boldspilshjul og boldspilsfamilie. ● Eleverne er i stand til at ændre og modificere boldspillet for at fokusere på forskellige områder som samarbejde og fairplay. ● Eleverne kan skabe deres eget spil og forstå, hvordan ændrede regler i områderne med boldspilshjulet vil påvirke deres spil. ● Eleverne kan diskutere vigtigheden af samarbejde og fairplay i boldspil, og hvilken rolle kommunikation spiller i boldspil.	giver mulighed for mere individuelt leg/fokus. Motivation bringes også ind i diskussionen her, da nogle måske føler sig mere motiverede til at deltage under visse forhold (specifikke variationer, der tilgodeser deres personlige færdigheder, med eller uden musik, sporten er indenfor eller udenfor osv.). Eleverne bliver derefter bedt om at bygge et spil op fra bunden. De får en bestemt type bold, og fik lov til at bruge de baner, vi har adgang til. De bliver så bedt om at lave et spil ved at udfylde resten af reglerne på boldspilshjulet. Hver gruppe forklarer deres spilleregler, og resten af klassen spiller spillet.	

Streetdans og danseanalyse ***Idræt og kultur*** ***Idræt og samarbejde*** ***Idræt og motivation***	**Færdighedsmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Dans og udtryk** ● Eleven kan beherske komplekse bevægelsesmønstre i koreografier. **Idrætskultur og relationer - Normer og værdier** ● Eleven kan vurdere udviklingen af normer, værdier og etik i idrætskultur. **Idrætskultur og relationer - Sprog og skriftsprog** ● Eleven kan nuanceret sprogligt udtrykke sig om idrætspraksis samt målrettet læse og skrive idrætslige tekster. **Vidensmål** **Alsidig idrætsudøvelse- Dans og udtryk** ● Eleven har viden om samspillet mellem bevægelse og musiks tempo, form og karakter samt bevægelsesanalyse i dans. **Idrætskultur og relationer - Normer og værdier** ● Eleven har viden om udviklingen af normer, værdier og etik i idrætskultur. **Idrætskultur og relationer - Sprog og**	*I samarbejde med Stepz-danseuddannelse (https://stepz.dk/danseuddannelse/).* Eleverne introducerede til "Dansehjulet" og "Koreografitrappen" som måder at bygge og forklare dans på. Eleverne får vist en række forskellige opvarmninger, som inkluderer musik og dans. Genren streetdance bliver introduceret med fokus på hiphopmusik og specifikke kunstnere. Stilen på denne dansetype bliver forklaret for eleverne, og hvordan den adskiller sig fra andre danseformer som klassisk dans. Her sættes motivationstanken i fokus, og eleverne reflekterer i grupper over, om genren eller musikstilen påvirker motivationen til dans og på andre indholdsområder. Eleverne efterlignede dansetrin og bevægelser i forskellige stadier (uden tempo eller musik, med tempo, men ingen musik, med tempo og musik). Eleverne får derefter viden om, hvordan man tæller i musik, ved	Eleverne bliver gennemgående vurderet for deres dansebevægelser og teknik/fodarbejde af lærerne. De får også til sidst mulighed for at præsentere for resten af klassen og fik feedback fra lærerne bagefter. Der bliver også givet en evaluering af den endelige præsentation af deres danse af læreren og danseinstruktøren.

	skriftsprog ● Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt idrætslige teksters formål og struktur. **Undervisningen arbejder hen imod at...** ● Eleverne kan nedbryde dansen i mindre trin og elementer, og kan analysere dansestilen ved hjælp af dansehjulet ● Eleverne kan lære dansetrin og kombinere dem i forskellige rækkefølger og hastigheder for at skabe deres egen koreografi og danse. ● Eleverne ved, hvordan man bruger teknologi og apps til at hjælpe dem med at skabe og analysere dans.	hjælp af sange fra læreren, men også sange efter eget valg. Det bliver forklaret for eleverne om idéen med beats, og hvordan tempoet i musikken ændrer dansens følelse og stil. Eleverne får vist, hvordan nogle dansebevægelser og koreografi kan udføres hurtigere/langsommere og med forskelligt antal slag (fra 8, til 4, til 2). Eleverne er undervist i mange generelle trin og rådede til at registrere lærerens trin og bevægelser. Eleverne får tid til at koreografere deres egen dans ved hjælp af disse trin. De forsøger at vise trinene til 8 slag, derefter 4 og derefter 2. Ud over disse krav opfordrede de til at vælge deres egen musik og undersøge deres egne trin eller koreografi for at tilføje til den samlede præsentation. Eleverne præsenterer for hinanden og for lærerne. I dette modul bliver eleverne introduceret også til Boogiz' app, som hjælper dem med at bygge deres egen dans ved at vælge individuelle dansebevægelser og lægge dem	

		sammen til sidst.	